

በአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የገቢዎች ባለሥልጣን
 AMHARA NATIONAL REGIONAL STATE REVENUE AUTHORITY

☎ 058-220-4694 or 058-220-9305
 058-220-9307 or 058-220-9308

☎ 746
 Fax 058-220-9297

30/8)

ቁጥር ጠኒ 6/1335
 ቀን 24/04/2001

በ 104 ዞን ገቢዎች ት/ጽ/ቤት
ጠገላ፣
 በ ገናኖርቤ ከተማ አስ/ገቢዎች ጽ/ቤት
ገሌ፣

*ገጠኝ ጠገላ 3148
 የሀገር ጠገላ
 ጠገላ ጠገላ*

ጉዳይ:- የፀደቀ አዋጆችን ስለማሳወቅ፤

የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የርዕሰ መስተዳድር ጽ/ቤት የገጠር መራት መጠቀሚያ ክፍያና የእርሻ ስራ ገቢ ግብር መወሰኛ አዋጅ ቁጥር 161/2001 ዓ.ም መፅደቁን በቁጥር አብከ12/725/መ/ከ-3 በቀን 03/04/2001 ጠቅሶ የላከልንን 9 ገፅ ፎቶ ኮፒ መላካችንን እንገልጻለን።

ግልጻዎ//

- ☞ ለምክትል ስራ አስኪያጅ ጽ/ቤት
 - ☞ ለገቢ አሰጣፊና ክትትል ዋና የስራ ሂደት ገቢዎች ባለስልጣን
- ባህር ዳር፤

ከሰላምታ ጋር

አዋጅ ቁጥር 161/2001ዓ.ም.

በአማራ በሔራዊ ክልላዊ መንግስት የገጠር መሬት መጠቀሚያ ክፍያና የእርሻ ስራ ገቢ ግብር መወሰኛ አዋጅ

አዋጅ ቁጥር 161/2001ዓ.ም

በአማራ በሔራዊ ክልላዊ መንግስት የገጠር መሬት መጠቀሚያ ክፍያና የእርሻ ስራ ገቢ ግብርን ለመወሰን የወጣ አዋጅ

መንግሥት ለአርሶ አደሩ ምርት ዕድገት አስተዋጽኦ ያላቸውን የግብርና ግብአቶች በአይነት፣ በመጠንና በወቅቱ እንዲቀርቡለትና ገበያ መር የግብርና አመራረት ዘዴን እንዲከተል በማድረግ በትንሽ መሬት ብዙ ምርት ማምረት የሚችልበትን ሁኔታ እና ላመረተው ምርት ምቹ የገበያ ሥርዓት በመፍጠር የምርቱ ተጠቃሚ እንዲሆን በማድረግ የእርሶ አደሩ ገቢ ያደገ በመሆኑ፤

በሁሉም የገጠር ቀበሌ ማዕከላት የትምህርት፣ ጤና፣ መንገድ፣ ንፁህ መጠጥ ውኃ እና ሌሎች አቅርቦቶች እንዲሟሉለትና ማገበራዊና ኢኮኖሚያዊ ችግሮች እንዲፈቱለት አርሶ አደሩ የሚያቀርበው ጥያቄ እያደገ በመምጣቱ የተነሣ ተጨማሪ የፋይናንስ አቅም የሚያስፈልግ ሆኖ በመገኘቱ፤

በስራ ላይ ያለው የገጠር መሬት መጠቀሚያ ክፍያና የእርሻ ስራ ገቢ ግብር አዋጅ ቁጥር 30/1991 ዓ.ም አሁን ካለው ተጨባጭ አገራዊና ክልላዊ የኢኮኖሚ ዕድገት ጋር የሚጣጣም ባለመሆኑ፤

የክልሉን ልማት ይበልጥ ለማረጋገጥ እየተደረገ ያለውን ጥረት ተጣይነት ባለው መንገድ በበለጠ አጠናክሮ ለማስኬድ የፖ.ሊ.ሰ. ፎንዌ የሚጠይቅ ሆኖ በመገኘቱ፤

የአማራ ብሔራዊ ክልል ምክር ቤት በተሻሻለው የብሄራዊ ክልሉ ሕገ መንግሥት አንቀጽ 49 ንዑስ አንቀጽ 3/ሀ መሠረት የሚከተለውን አዋጅ አውጥቷል፡፡

ክፍል አንድ

ጠቅላላ

1. አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ ፡ በአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት የገጠር መሬት መጠቀሚያ ክፍያና የእርሻ ስራ ገቢ ግብር መወሰኛ አዋጅ ቁጥር 161/2001 ዓ.ም ፡ ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

2. ትርጓሜ

የቃሉ አግባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፡-

1. "የገጠር መሬት" ማለት እርሶ አደሩ ለእርሻ ሥራ አገልግሎት የሚጠቀምበት ወይም በየትኛውም አካባቢ በእርሶ አደር ይዞታ ሥር ያለ መሬት ማለት ነው፡፡
2. "እርሶ አደር" ማለት በዋናነት የራሱን መሠረታዊ ፍላጎቶች ለማሟላት እና ተጨማሪ ገቢ ለማግኘት የእርሻ ሥራ የሚያካሂድ ማናቸውም በግል የሚሰራ ሰው ወይም የእርሶ አደር ኅብረት ስራ ማኅበር አባል ሆኖ በወል የሚሰራ ነው፡፡
3. "ክፍያ" ማለት በዚህ አዋጅ መሠረት የሚጠየቅ የገጠር መሬት መጠቀሚያ ክፍያ ነው፡፡

4. "የገቢ ግብር" ማለት የመሬት ይዞታ መጠንን መሠረት በማድረግ ከእርሻ ሥራ ገቢ በሚገኝ ጥቅም ላይ ታስቦ የሚከፈል ግብር ነው።
5. "የመሬት ይዞታ" ማለት በአንድ አካባቢ ወይም በተለያዩ ቦታዎች ሆኖ በእርሶ አደር ስም የተመዘገበና እርሻ ሥራ የተያዘ መሬት ሲሆን ወጀድን /ገርን/ ይጨምራል።
6. "በምግብ ዋስትና የታተፉ ቀበሌዎች" ማለት የክልሉ መንግሥት ባወጣው የምግብ ዋስትና መርሃ ግብር በታተፉ ቀበሌዎች የሚኖሩ አርሶ አደሮች የሚገኙበት ነው።
7. "ሰው" ማለት የተፈጥሮ ሰው ወይም ሕግ ሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው።
8. "ግብር ሰብሳቢ" ማለት የቀበሌ አስተዳደር ወይም የገጠር መሬት መጠቀሚያ ክፍያ እና የእርሻ ስራ ገቢ ግብር እንዲሰበሰብ በሚመለከተው የቀበሌ አስተዳደር የሚወከል ሰው ነው።
9. "ግብር እስገቢ መ/ቤት" ማለት የአማራ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ገቢዎች ባለስልጣ ነው።
10. "ባለስልጣን" ማለት የአማራ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ገቢዎች ባለስልጣ ነው።
11. "ቢሮ" ማለት የአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት ገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ቢሮ ነው።
12. "መንግሥት" ማለት የአማራ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ነው።

ክፍል ሁለት

ስለ ገጠር መሬት መጠቀሚያ ክፍያ

3. የገጠር መሬት መጠቀሚያ ክፍያን ስለመክፈል

ማንኛውም አርሶ አደር ለያዘው የገጠር መሬት አገልግሎት በዚህ አዋጅ አንቀጽ 4 የተወሰነውን የገጠር መሬት መጠቀሚያ ክፍያ የመክፈል ግዴታ አለበት።

4. ስለ ገጠር መሬት መጠቀሚያ ክፍያ ተመን

1. በአማራ ብሄራዊ ክልል የሚገኝ ማንኛውም አርሶ አደር የሚከፍለው ዓመታዊ የገጠር መሬት መጠቀሚያ ክፍያ ተመን እንደሚከተለው ተወስኗል።

ተ.ቁ	የመሬት ይዘት መጠን /በሂክታር/	የመሬት መጠቀሚያ የክፍያ /ቡብር/
1	እስከ 0.5 ሂ/ር	15
2	ከ0.5 በላይ እስከ 1.0 ሂ/ር	20
3	ከ1.0 በላይ እስከ 1.5 ሂ/ር	25
4	ከ1.5 በላይ እስከ 2.0 ሂ/ር	30
5	ከ2.0 በላይ እስከ 2.5 ሂ/ር	35
6	ከ2.5 በላይ እስከ 3.0 ሂ/ር	40

2. በዚህ አንቀጽ በንዑስ አንቀጽ 1 የተደነገገው ቢኖርም የክልሉ መንግሥት ባወጣው የምግብ ዋስትና መርገ ግብር በታተፉ ተበላጆች የሚኖር አርሶ አደር የሚከፍለው ዓመታዊ የገጠር መሬት መጠቀሚያ ክፍያ እንደሚከተለው ይሆናል።

ተ.ቁ	የመሬት ይዘት መጠን/በሂክታር/	የመሬት መጠቀሚያ የክፍያ /ቡብር/
1	እስከ 0.5 ሂ/ር	10
2	ከ0.5 በላይ እስከ 1.0 ሂ/ር	15
3	ከ1.0 በላይ እስከ 1.5 ሂ/ር	20
4	ከ1.5 በላይ እስከ 2.0 ሂ/ር	25
5	ከ2.0 በላይ እስከ 2.5 ሂ/ር	30
6	ከ2.5 በላይ እስከ 3.0 ሂ/ር	35

በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 እና 2 ከተጠቀሰው ይዘታ መጠን ውጪ ከ3 ሂክታር በላይ የመሬት ይዘታ ያላቸው አርሶ አደሮች በየግማሽ 10.5/ ሂክታር ተጨማሪ ይዘታ ብር 15/አስራ አምስት ብር/ ይከፍላሉ።

ክፍል ሦስት

ስለ እርሻ ሥራ ገቢ ግብር አከፋፈል

5. የእርሻ ሥራ ገቢ ግብር ስለመክፈል

ማንኛውም አርሶ አደር ከተሰማራበት የእርሻ ሥራ በሚያገኘው ገቢ ላይ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 6 ላይ የተወሰነውን ዓመታዊ የእርሻ ሥራ ገቢ ግብር የመክፈል ግዴታ አለበት።

6. ስለ እርሻ ሥራ ገቢ ግብር ክፍያ ተመን

1. በአማራ ብሄራዊ ክልል የሚገኝ ማንኛውም አርሶ አደር የሚከፍለው ዓመታዊ የእርሻ ሥራ ገቢ ግብር ተመን እንደሚከተለው ተወስኗል።

ተ.ቁ	የመሬት ይዘታ መጠን /በሂክታር/	የእርሻ ሥራ ገቢ ግብር /ብር/
1	እስከ 0.5 ሂ/ር	25
2	ከ0.5 በላይ እስከ 1.0 ሂ/ር	35
3	ከ1.0 በላይ እስከ 1.5 ሂ/ር	50
4	ከ1.5 በላይ እስከ 2.0 ሂ/ር	70
5	ከ2.0 በላይ እስከ 2.5 ሂ/ር	95
6	ከ2.5 በላይ እስከ 3.0 ሂ/ር	130

2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተደነገገው ቢኖርም የክልሉ መንግሥት ባወጣው የምግብ ዋስትና መርሃ ግብር በታቀፉ ተበላጆች የሚኖር አርሶ አደር የሚከፍለው ዓመታዊ የእርሻ ሥራ ገቢ ግብር እንደሚከተለው ይሆናል።

ተ.ቁ	የመሬት ይዘታ መጠን/በሂክታር/	የእርሻ ሥራ ገቢ ግብር /ብር/
1	እስከ 0.5ሂ/ር	20
2	ከ0.5 በላይ እስከ 1.0ሂ/ር	30
3	ከ1.0 በላይ እስከ 1.5ሂ/ር	40

4	ከ1.5 በላይ እስከ 2.0%/ር	55
5	ከ2.0 በላይ እስከ 2.5%/ር	75
6	ከ2.5 በላይ እስከ 3 %/ር	105

3. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 እና 2 መሠረት ከ3 ሂደታር በላይ የመሬት ይዘታ መጠን ያላቸው አርሶ አደሮች በአያንዳንዱ ተጨማሪ ግማሽ ሂደታር /0.5 ሂደታር/ የእርሻ ሥራ ገቢ ግብር ብር 25/ሃያ አምስት ብር/ ይከፍላሉ።

ክፍል አራት

ስለ ግብር አሰጣሪና ስለ ግብር አሰጣጥ

አካላት ስልጣንና ተግባር

7. ስለ ክፍያና ግብር ተመን ስሌት

የገጠር መሬት መጠቀሚያ ክፍያና የእርሻ ሥራ ገቢ ግብር መጠን ተስልቶ የሚወሰነው አያንዳንዱ አርሶ አደር ባለው የመሬት ይዘታ መጠን ላይ ተመስርቶ ይሆናል። አከፋፈሉም ሁለቱንም በአንድ ገቢ መሰብሰቢያ ደረሰኝ ተጽምሮ የሚከፈል ወይም የሚሰበሰብ ይሆናል።

8. ስለ ግዴታዎች

ማንኛውም አርሶ አደር በዚህ አዋጅ በአንቀጽ 4 እና 6 የተወሰነውን ግብር በአዋጁ አንቀጽ 9 ስር በተገለጸው የጊዜ ገደብ ውስጥ ለግብር ሰብሳቢ አካላት የመክፈል ግዴታ አለበት።

9. ስለ ገቢ ግብር መሰብሰቢያ ጊዜ

በዚህ አዋጅ መሠረት የሚጠየቅ የእርሻ ሥራ ገቢ ግብር እና የገጠር መሬት መጠቀሚያ ክፍያ የሚሰበሰበው በበጀት ዓመቱ ከጥቅምት 1 እስከ ሚያዝያ 30 ባለው ጊዜ ውስጥ ይሆናል። ሆኖም በፈቃደኝነት ማንኛውም አርሶ አደር ከበጀት ዓመቱ መጀመሪያ ጀምሮ የተጣለበትን ክፍያና ግብር መክፈል ይችላል።

10. ስለ ግብር ሰብሳቢው ግዴታ

ማንኛውም ግብር ሰብሳቢ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 9 መሠረት የሰበሰበውን የእርሻ ሥራ ገቢ ግብር እና የገጠር መሬት መጠቀሚያ ክፍያ ቢሮው በሚያወጣው መመሪያ መሠረት ለሚመለከተው ወረዳ ወይም ከተማ አስተዳደር ገቢዎች ጽ/ቤት ገቢ የማድረግ ግዴታ አለበት።

11. ስለ ግብር ሰብሳቢው አካል

በዚህ አዋጅ መሠረት የተወሰነውን የገጠር መሬት መጠቀሚያ ክፍያና የእርሻ ሥራ ገቢ ግብር የሚሰበሰበው እያንዳንዱ የቀበሌ መስተዳድር ከቀበሌው አመራር ውስጥ መርጦ በሚወክለው ሰው የሚሰበሰብ ሲሆን የተመረጡ ሰዎችን ዝርዝር የቀበሌው መስተዳድር አስቀድሞ ለገቢዎች ጽ/ቤት ማሳወቅ አለበት።

12. የእርሶ አደር ዝርዝር ስለማሳወቅ

ማንኛውም የቀበሌ አስተዳደር በቀበሌው ውስጥ የሚኖሩ እርሶ አደሮች ስም ዝርዝር ከመሬት ይዞታ መጠናቸው ጋር በየበጀት ዓመቱ ከመስከረም 30 ቀን በፊት ለወረዳው መስተዳድር የማሳወቅ ግዴታ አለበት።

13. ስለ ወረዳው መስተዳደር ኃላፊነት

እያንዳንዱ የወረዳ መስተዳድር በዚህ አዋጅ አንቀጽ 12 የተላከለትን ዝርዝር እንደደረሰው ትክክለኛነቱን በማረጋገጥ ለወረዳው ገቢዎች ጽ/ቤት ያስተላልፋል።

14. ስለ ወረዳ ገቢዎች ጽ/ቤት ግዴታ

የወረዳው ገቢዎች ጽ/ቤት በዚህ አዋጅ አንቀጽ 13 መሠረት የተላለፈለትን ዝርዝር ከሰበሰበው ዓመታዊ ገቢ ጋር አመሳክሮ ውጤቱን ለወረዳው መስተዳድር የማሳወቅ ኃላፊነት አለበት።

15. ስለ ውሳኔ አፈፃፀም

ማንኛውም እርሶ አደር የተወሰነበትን የገጠር መሬት መጠቀሚያ ክፍያና የገቢ ግብር በአዋጁ በተመለከተው የጊዜ ገደብ ውስጥ ሳይከፍል የቀረ እንደሆነ

የመክፈያው ጊዜ ካለፈበት ቀን ጀምሮ በማናቸውም ጊዜ የቀበሌ አስተዳደር በሚመለከተው የቀበሌ ማኅበራዊ ፍ/ቤት ክስ መስርቶ የማስፈጸሚያ ትዕዛዝ ሊያሰጥበት ይችላል ወይም የገቢ ሰብሳቢ መ/ቤት በወረዳ ፍርድ ቤት ደረጃ ክስ ሊመሠረት ይችላል።

16. ደረሰኝ ስለመስጠት

1. ማንኛውም አርሶ አደር በዚህ አዋጅ መሠረት ለሚፈጽመው የገጠር መሬት መጠቀሚያ ክፍያና የእርሻ ሥራ ገቢ ግብር ከግብር ሰብሳቢው ሕጋዊ ደረሰኝ የማግኘት መብት አለው።
2. በዚህ አዋጅ መሠረት የሚከፈል የገጠር መሬት መጠቀሚያ ክፍያና የእርሻ ሥራ ገቢ ግብር የሚሰበሰበው ባለስልጣን በሚያዘጋጀው የገቢ መሰብሰቢያ ደረሰኝ ብቻ ይሆናል።

ክፍል አምስት
ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

17. ስለመቀጫ

ማንኛውም አርሶ አደር በዚህ አዋጅ መሠረት ለክፍል የሚገባውን የገጠር መሬት መጠቀሚያ ክፍያና የእርሻ ሥራ ገቢ ግብር በአዋጁ በተወሰነው ጊዜ ውስጥ ሳይከፍል ከቀረ ክፍያው ወይም ግብር በዘገየበት በእያንዳንዱ ወር ብር አምስት /5/ ይከፍላል። ሆኖም የመቀጫው መጠን ከግብር መብለጥ የለበትም።

18. ስለ አበል

የቀበሌ መስተዳድር በዚህ አዋጅ መሠረት ከሚሰበሰበው ገንዘብ ውስጥ ሁለት በመቶ /2% በኮሚሽን መልክ ይሰጠዋል። ክፍሉን በተመለከተ ደንብና መመሪያ ሊወጣ ይችላል።

19. ደንብና መመሪያ የማውጣት ስልጣን

1. የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት በዚህ አዋጅ አፈፃፀም የሚረዱትን ደንቦች ሊያወጣ ይችላል።

